

Народження

Народився він 27 грудня 1595 року (місцем народження є Суботів, Жовква або Чигирин). Батько-сотник назвав сина Зіновієм, а Богданом його нарекли пізніше — за видатні досягнення у якості гетьмана.

«Що рука людська зробить, те й зруйнувати може»

Богдан Хмельницький

Хмельницький Богдан

Освіту здобув у єзуїтській колегії у Львові. Служив у кінній сотні свого батька — чигиринського сотника, який брав участь у польсько-турецькій війні 1620 – 1621 рр.

У жовтні 1620 р. у битві під Цецорою батько загинув, а Богдан потрапив у полон. Під час полону він вчив турецьку й татарську мови, які «допомогли» йому втекти у 1622 році.

Вступивши до реєстрового війська, брав участь у козацьких походах на турок і татар, селянсько-козацьких повстаннях 1630, 1632, 1637 – 1638 років. Обіймав посаду писаря реєстрового війська (1637). Після поразки повстання 1637 р. польська влада усунула його з посади писаря і призначила чигиринським сотником.

ШЛЮБ

Першою дружиною стала - Ганна Сомко, з якою він одружився у 1625 році.

*Портрет Ганни Сомко
(художник Н.В. Атамась)*

Після смерті першої
дружини, у 1648 році
він одружується на
жінці свого ворога -
Мотроні(Олені)
Чаплинській

Та й це кохання було
не довгим, у 1651
році Олену за
підозрою у зраді,
вбив перший син
Богдана, у цьому ж
році він
одружується з
Ганною
Золотаренко

У 1647 р. на таємній раді Б. Хмельницький висунув план повстання проти польського панування в Україні. Тоді ж його було заарештовано, проте відразу ж звільнено. Разом із сином Тимошем і загоном козаків він вирушив на Запорозьку Січ, щоб здійснити практичну підготовку до повстання.

У 1648 р. разом з Іваном Сіркою і запорозькими козаками на запрошення французького уряду брав участь у військових діях проти іспанських Габсбургів

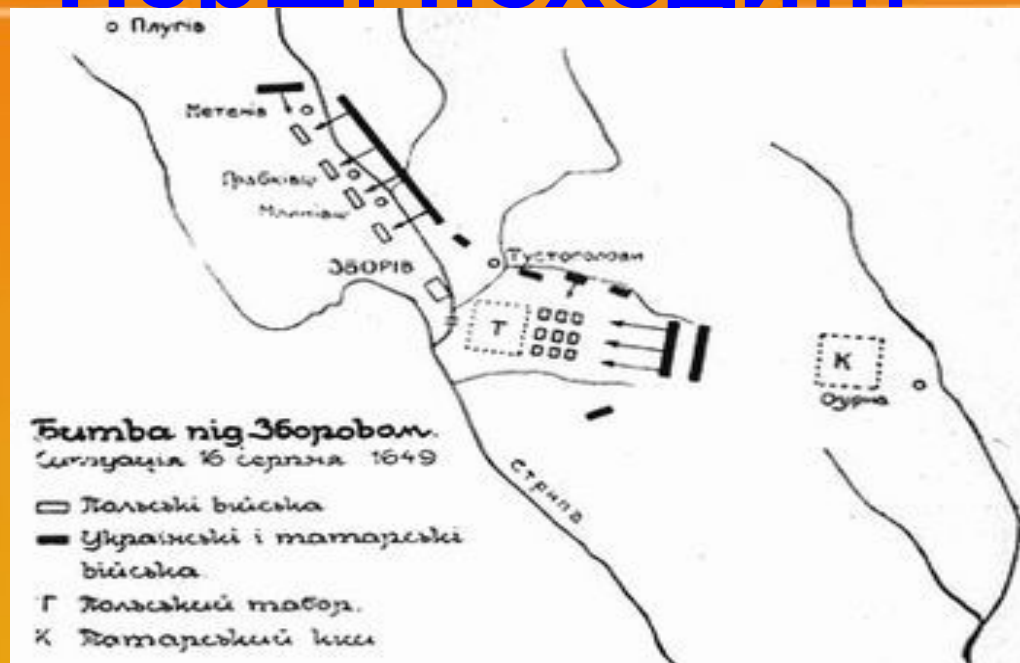

Початок гетьманства

18 квітня 1648 р.
козацька рада обрала
Б. Хмельницького
гетьманом
запорозьких козаків.

Перші походи...

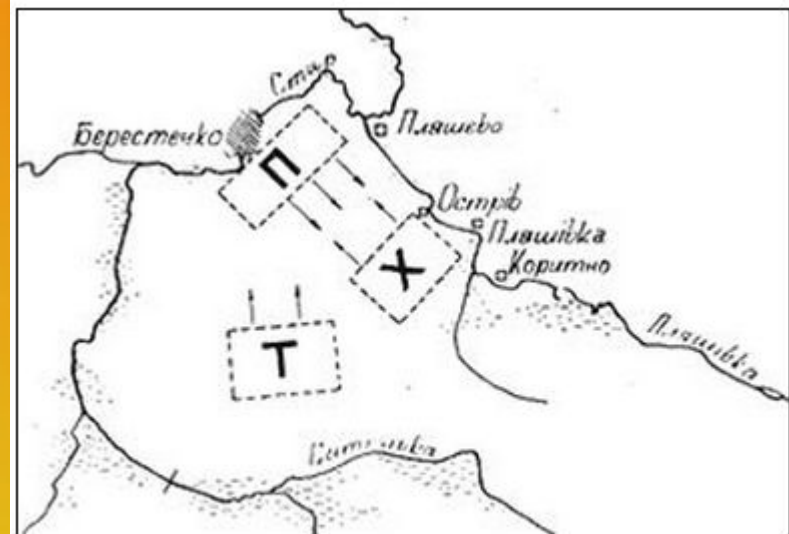
1) **Зборівська перемога** (В червні 1649 р. польські війська перейшли Горинь і почали наступи на селянські відділи, після наступу козаків, поляки були змушені відступити до Збаража, та й після не тривалого обстрілювання Збаражу, король почав вести із Хмельницьким і ханом переговори й довів до відомого зборівського миру, 18 серпня 1649 р. там мир був не тривалий...)

Битва під жовтими водами

Битва мала велике політичне і воєнне значення. Перша перемога породила надії українського народу до виходу з-під польського ярма. Надбанням військового мистецтва Богдана Хмельницького є застосування загону, сформованого з татарської кінноти, що прикривала головні сили козацької армії, і розгрому ворога частинами.

- **2) Берестечко й Батіг** (у 1651, Каліновський рушив на козаків, 19 березня передові полки армії Хмельницького під Липівцем вдарили на поляків, польське військо почало у сполоху тікати. 28 вересня 1651 р Богдан був змешений прийняти білоцерківський договір з Польщею. Який не протриався й року. Каліновський вирішив все таки перешкодити наступу козаків, це в нього не вийшло.

Плян бою під Берестечком. П — поляки,
Х — військо Хмельницького, Т — татари.

Молдавські походи (

Хмельницький вислав знову збройну експедицію на Молдаву нагадати воєводі його обіцянку. І справді, 30 серпня відбулося весілля Тимоша з Розандою. Польщі не сподобалося що молдова дружить з Україною і почала війну, в якій хмельницький програв.)

Мапа України в половині XVII в. Напрямки походів Хмельницького зазначені крижованою лінією.

Війна з Польщею

1653-1655 р (у 1653

р. польський король знову направив в Україну велику армію. Гетьман розумів, що війна, яка вже шість років виснажувала країну, не може тривати безмежно.

Саме в цей час, 1 жовтня 1653 р., Земський собор у Москві вирішив прийняти Україну під протекторат Московії.)

Замостє, твердиня на Холмщині,
її облягав Богдан Хмельницький 1648 р.

Протекторат

18 січня 1654 р. в Переяславі відбулася рада гетьмана зі старшиною й полковниками, а потім з народом, яка вирішила передати Україну під царську протекцію.

Березневі статті

Угода між
російським
царським урядом і
українською
козацькою
старшиною,
комплекс
документів, які
регламентували
політичне,
правове,
фінансове і
військове

Переяславська рада
1654. Картина худож-
ника М. Г. Дергуса
(у співавторстві). 1954.

Смерть

Богдан Хмельницький в останні роки свого життя часто хворів. Помер 27 липня 1657 року в Чигирині. Похований в Суботові, в Іллінській церкві, яку сам збудував.

Де саме поховане тіло Хмельницького?

Польська версія

Воєвода Стефан
Чарнецькій у 1664 напав
на Суботів, викопав
домовину з тілом
гетьмана, спалив і попіл
вистрілив з гармати

Українська версія

Тіло Хмельницького було
перепоховано його другом
(Лавріном Капустою) щоб
не допустити нової наруги
над його тілом, вважають що
місцем його
перепоховання може
бути «Семидубова гора» у
с. Івківці, що неподалік
Суботова.